

RESUM

Aquest document és l'arxiu del projecte d'investigació en les arts de carrer impulsat per SPASA (*Street Performing Arts Synergy Alliance*) dut a terme el desembre de 2025 per l'equip d'investigadores i artistes Diana Delgado Ureño, Prisca-Villa, Marta Puig i Ferran Orobitg. El text descriu la trobada professional que diagnostica la situació de la investigació en les arts de carrer a Catalunya i proposa una primera eina metodològica per impulsar-la desde la pràctica artística. Defineix en què consisteix la investigació des de les pràctiques, analitza l'ecosistema de les arts de carrer per detectar-ne les febleses i començar a dissenyar espais d'agitació professional. A partir d'aquí, s'identifiquen diverses línies que multipliquen els llocs des d'on és possible difondre la investigació desde la pràctica de les arts de carrer, i es desenvoluparà una primera proposta d'eina d'investigació situada.

OBJECTIUS

L'objectiu “paraigües” d'aquest projecte és reivindicar la investigació des de les pràctiques com una eina fonamental per a la innovació artística, donant valor als processos creatius com a espais de producció de pensament i coneixement. A través d'aquest impuls, es pretén afavorir l'aparició de nous formats i metodologies que contribueixin a l'evolució i renovació del teatre i les arts de carrer contemporànies.

Per fer-ho, cal primer desenvolupar un petit estudi sobre la situació actual de les arts de carrer a Catalunya, davant la manca de recursos, estructures i espais específics destinats a aquest àmbit. Volem oferir una mirada objectiva i professional del sector que serveixi per detectar els punts forts i les mancances en els camps de la formació, la creació, la producció, l'exhibició, l'arxiu i la transmissió de coneixement.

Alhora, es proposa generar un llenguatge compartit entre artistes, investigadores, programadores, centres de creació i altres agents culturals, que permeti nodrir el sector i facilitar espais de diàleg i intercanvi.

METODOLOGIA

SPASA organitza al desembre de 2025 la Ia trobada d'investigació en Arts de Carrer al Convent de Pontós, un espai de residències i creació artística a l'Alt Empordà. Aquesta trobada es concep com un laboratori de pensament col·lectiu i investigació situada, reunint

diversos agents vinculats a les arts de carrer, i acompanyats d'una consultora-investigadora externa que facilita eines d'anàlisi, observació i sistematització dels continguts generats durant la trobada.

Les sessions s'estructuren com a conversacions i espais de reflexió compartida per esbossar un "estat de la qüestió" sobre com el sector entén i practica la investigació des de les arts de carrer. Els materials, reflexions i prototips sorgits durant el procés es recullen i sistematitzen posteriorment amb la voluntat d'esdevenir una primera eina metodològica per a futures línies d'investigació i acció dins l'àmbit de les arts de carrer.

INTRODUCCIÓ: INVESTIGACIÓ DES DE LES PRÀCTIQUES

Les sessions de treball van iniciar-se des d'una qüestió essencial: què entenem per investigació i què implica investigar des de les pràctiques artístiques. Aquest punt de partida va permetre generar el marc compartit de reflexió.

En qualsevol procés de creació, una idea inicial és sotmesa a un procés d'exploració, anàlisi, prova i transformació. Durant aquest recorregut apareixen múltiples derivacions, preguntes i formes possibles de materialitzar teatralment la proposta, fins a arribar a la formalització final de la peça. Tot aquest procés previ -sovint invisible o no reconegut- constitueix, en si mateix, una pràctica de recerca i producció de coneixement. Lluny de ser un pas intermedi sense valor propi, genera aprenentatges, metodologies i formes de saber no formal que són fonamentals per al desenvolupament artístic.

Des d'aquesta perspectiva, investigar no consisteix únicament en teoritzar sobre una pràctica, sinó en prendre consciència dels processos que la conformen, analitzar-los i compartir-los. La investigació esdevé així una pràctica viva i situada vinculada a l'acció i a l'experiència. Investigar és compartir com sabem fer allò que fem.

Les pràctiques d'investigació artística contribueixen també a la construcció d'un llenguatge comú dins del sector, permetent desenvolupar les arts des d'una mirada més crítica, objectiva i professionalitzada. Aquest procés facilita identificar quines eines, mecanismes i operacions escèniques intervenen en una creació. És a dir, permet entendre què activa una peça, què genera sentit i quins elements fan possible la seva recepció.

Al mateix temps, la investigació és un motor d'innovació del llenguatge artístic. Investigar implica assumir el dubte, l'assaig, l'error i la deriva com a parts necessàries del procés creatiu. És precisament en aquests espais de prova i experimentació on poden emergir noves formes escèniques, narratives i metodologies de treball.

En aquest sentit, la investigació no ha d'entendre's exclusivament com una eina discursiva o acadèmica, sinó com una pràctica experimental. Molts laboratoris i espais de creació en les arts escèniques funcionen des d'aquesta lògica, tanmateix, en l'àmbit específic de les arts de carrer, encara existeixen pocs espais dedicats a incentivar la investigació artística desvinculada de les exigències de producció i exhibició. Sense renunciar a la creació de les peces, es fa evident la necessitat de generar contextos que permetin separar la investigació del producte comercial final. Només així es poden consolidar espais de pensament i recerca capaços de contribuir al creixement i a la renovació de les arts de carrer.

DIAGNÒSTIC DEL SECTOR

El primer diagnòstic subratlla la pluralitat d'agents implicats en el sector: artistes de múltiples disciplines, dispositius d'exhibició (festivals, sales), intermediació (programadores) i educació (batxillerat artístic i graus en Arts Escèniques). En aquest últim es destaca una mancança d'oferta formativa reglada específica vinculada a les arts de carrer.

Les artistes participants identifiquen la falta d'espais estables on analitzar el propi treball amb esperit crític i de manera col·laborativa, condició que dificulta la consolidació d'un llenguatge comú sobre les arts de carrer.

NECESSITATS DESTACADES

A partir d'aquest diagnòstic es detecta la necessitat de generar condicions estructurals que permetin sostenir processos d'investigació des de la pràctica artística. Això implica disposar de recursos materials i econòmics com també disposar de temps, espais i contextos específics destinats a la reflexió i l'experimentació.

Un primer moviment seria impulsar activitats d'investigació que visibilitzin maneres de treballar, formes artístiques i interessos del sector, afavorint la circulació de sabers entre professionals, artistes, programadores i agents culturals.

Alhora es destaca la importància d'establir ponts entre el sector professional i els contextos formatius, incorporant les arts de carrer i les seves metodologies dins d'espais educatius i pedagògics.

LÍNIES POSSIBLES D'INVESTIGACIÓ

A partir de la trobada s'identifiquen varies línies d'investigació que multipliquen els llocs des d'on és possible difondre i fer pública la investigació desde la pràctica d'arts de carrer.

a. Comissariat i investigació temàtica

Explorar models de comissariat d'arts de carrer que parteixin de preguntes d'investigació (temàtiques, territorials, de format) i no solament de criteris de programació, analitzant els seus efectes en artistes, públics, territoris i comunitats. Desenvolupar estudis de cas sobre processos que funcionin com laboratoris d'investigació col·lectiva, documentant metodologies, decisions i conflictes.

b. Documentació, arxiu i historiografia

Investigar formats de documentació i arxiu de les trajectòries d'artistes i companyies, incloent registres audiovisuals, quaderns de creació, relats de processos i materials produïts amb els públics.

Obrir una línia de historiografia de les arts de carrer que connecti innovacions formals, contextos polítics i transformacions urbanes, generant arxius vius i accessibles que puguin ser també materials per a noves creacions artístiques.

c. Llenguatge compartit i innovacions formals

Analitzar com es construeix un llenguatge compartit entre artistes, mediadores i programadores, identificant vocabularis, conceptes i marcs teòrics que permetin parlar críticament de les pràctiques.

d. Estudis de públics i micropolítiques

Desenvolupar investigacions sobre públics que combinin observació, entrevistes i eines participatives per comprendre experiències, rols i expectatives en l'espai públic, i indagar en les ressonàncies micropolítiques de les pràctiques, connectant les arts de carrer amb estudis urbans, de gènere i de comunitat.

e. Condicions de treball, espais i temps

Obrir una línia sobre condicions materials de producció: circuits de suport, models de residència, usos de l'espai públic, temps d'investigació i assaig, marcs normatius i laborals,

Experimentar amb dispositius que integrin investigació, formació i presentació pública (assajos oberts, laboratoris amb estudiants, grups d'estudi) per reforçar l'intercanvi de sabers entre artistes, institucions i comunitats.

PROPOSTA D'EINA D'INVESTIGACIÓ SITUADA

Com a tancament de la trobada, vam dissenyar una dinàmica d'assaig obert amb estudiants en el Grau en Arts Escèniques, en la que les i els artistes formulen públicament preguntes sobre els seus processos creatius.

El públic-estudiant respondrà imaginant-se en el lloc de les artistes i els artistes, amb un doble objectiu: d'una banda, explicitar les preguntes que orienten les seves pràctiques i processos creatius i, de l'altra, recollir les impressions d'un públic especialitzat —futures artistes i futurs artistes— per generar un espai experimental des d'on desenvolupar un llenguatge crític per parlar de les pràctiques artístiques.